

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murazzez ORHAN

Van Milletvekili

Türkiye'de kadınların yaşam hakkına yönelik saldırılar çok boyutlu bir şekilde devam etmektedir. Kadınların toplumsal statüsüzlüğü; ekonomide, siyasette ve yaşamın her alanında genel bir ötekileştirme ve ayrımcılık şeklinde açığa çıkmaktadır. Eğitim, istihdam ve sosyal yaşamda kadının katılımı patriyarkal bir hegemonyayla engellenmektedir. Son 5 yılda 1.500'e yakın kadın erkekler tarafından öldürüldü ve binlercesi erkekler tarafından yaralandı. Kadınların kamusal ve özel alanda maruz kaldıkları sistematik saldırıların sonuçları toplumsal yaşamlarının her alanını etkilemektedir.

Yaşamı boyunca ataerkil zihniyetin daha fazla emek sömürüsü ve daha fazla şiddet riski altında olan kadınların, intihar nedenleri de erkeklerin intihar nedenlerinden ayrılmaktadır. TÜİK verilerine göre kadınlarda "intihar nedeni bilinmeyenler" oranı erkeklere göre daha yüksektir. Ticari başarısızlık nedeniyle intihar eden kadın oranınının sıfır olması, ticarete kadın oranlarının düşüklüğü ile ilgilidir. Yine istediği kişi ile evlenememe nedeniyle intihar eden oranı kadınlarda daha yüksektir. Eğitim durumuna göre intihar eden kadınlarda eğitim durumu erkeklere göre daha düşük görünmektedir. Kadınlarda intihar öncesi dönemde sistematik şiddet, yoksulluk, taciz ve cinsel saldırıya maruz kalma riski erkeklere göre daha yüksektir. Çoğunlukla eşleri veya aynı hanede yaşayan erkekler tarafından maruz kaldıkları şiddete karşı, kadınları koruyan bir yapı Türkiye'de henüz oluşturulamamıştır. Katil veya şiddet uygulayan erkeklerin, son yıllardaki mevzuat düzenlemeleriyle ve İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası anlaşmalarla

kısıtlanmaya çalışılmasına rağmen kadın cinayetleri durdurulamamaktadır. BIANET'in "Erkek Şiddeti Çetelesi" verilerine göre 2019 yılında 160 kadın erkeklerce öldürüldü. TÜİK verilerine göre 2018 yılında 770 kadın intihar etmiştir. Bu bağlamda kadın intiharları kadınların yaşamına son vermeden önceki dönemde maruz kaldıkları toplumsal durumlardan bağımsız değildir. Yaşamına son veren kadınların uzun süre baskı altında tutulduğu, eril kültürün dayatmalarına maruz bırakıldığı ve bu baskıya karşı kadınların başvurabileceği mekanizmaların kurulmadığı bir yapı kadın intiharlarının önemli nedenlerindendir.

Bu bağlamda;

- 1) 2019 yılında intihar eden kadın sayısı kaçtır? Söz konusu intiharların illere göre dağılımı nedir?
- 2) Yaşamına son vermeden önce aile içi şiddete maruz kalan kadın oranı nedir?
- 3) Yaşamına son veren kadınlarda işsiz ve yoksul olanların oranı nedir?
- 4) Yaşamına son veren kadınların eğitim durumu nedir?
- 5) Son 1 yılda intihar ettiği iddiası ile soruşturulduğunda kadın cinayeti olduğu açığa çıkan vaka sayısı nedir? Bu nedenle tutuklanan ve hüküm giyen kişi sayısı kaçtır?
- 6) İntihar eğilimi veya baskısı altında olan kadınların başvuru yapabileceği mekanizmalar nelerdir? Bu mekanizmalara son bir yılda kaç kadın başvurmuştur?
- 7) Risk altındaki kadınların intihara yönelmemesi için ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?